

afgiftekantoor
2200 Herentals 1
P 409301
Wettelijk Depot B.D.54.073

België - Belgique
PB
2200 Herentals 1
BC 9428

numismatica

herentals

maandelijks clubtijdschrift

40

augustus 2007

verantwoordelijke uitgever

Numismatica Herentals

redactie : Rudy Dillen - Postbus 105 - 2200 Herentals

Bestuur

Rudy Dillen	voorzitter – secretaris – redacteur 0472-542147 rudy.dillen@telenet.be
Michel Jansen	ondervoorzitter – ledenonthaal 014-507919 michel.jansen@mauquoy.com
Gust Verboven	penningmeester – schatbewaarder 014-219894 a.verboven@telenet.be
Koen De Pooter	veilingmeester – standhouders 0473-556266 koen.de.pooter@telenet.be
Eddy Pauwels	bibliothecaris – tombola 0496-529952 e_pauwels@telenet.be
Frank Lippens	webmaster – public relations 0475-552400 frank.marieline@skynet.be

Erelid : **Roger van Nuffel** – Herentalse Schepen van Cultuur 2001-2006

adres	Numismatica – Postbus 105 – 2200 Herentals
rekeningnummer	Fortis 001-4206136-01 IBAN BE43 0014 2061 3601 BIC GEBABEBB
lidgelden 2007	11 € lidmaatschap Numismatica Herentals + EGMP (17 € voor leden in het buitenland) 7 € lokaal lidmaatschap Numismatica Herentals voor leden van de andere EGMP-afdelingen (10 € voor leden in het buitenland) 1 € dag-lidmaatschap voor bezoekers
gratis toegang	voor -12 jaar, vergezeld van een volwassen lid
aangesloten bij	het E.G.M.P. – Koninklijke Vereniging de Herentalse cultuurraad
website	www.numismatica-herentals.be

clubactiviteit op elke 2e zondag van de maand, van 8.30 tot 12 u
zondag 12 augustus – 9 september – 14 oktober – 11 november **2007**

4^e Internationale Beurs op zondag 9 december 2007 in zaal Vossenbergh

Frontpagina dit kloosterzegel van O.L.V.-Besloten-Hof te Herentals, uit de 16^e eeuw, maakte het voorwerp uit van een studie, uitgevoerd door Burggraaf Boudewijn de Jonghe voor de Koninklijke Belgische Academie voor Archeologie, en is verschenen in 1896 (zie artikel)

Clubnieuws

Tentoonstelling Deze maand verzorgt Joseph De Strycker een kleine expositie met als thema 'Het muntmetaal door de eeuwen heen'. Leden kunnen zich informeren, een folder ligt klaar om gratis mee te nemen.

Muntmanifestatie Assen

zaterdag 15 september 2007

Numismatica trekt er weer op uit! In 'carpooling' rijden we naar N-Holland en bezoeken er 'de grootste muntenbeurs van Nederland', 10 – 13 u. Daarna staat er een bezoek aan het Geldmuseum te Utrecht op het programma en een afsluitend 'Aziatisch buffet' in IJsselstein (à 14 € p.p.). Vertrek aan Brasseur om 6 u, terugkeer in Herentals voorzien rond 21.30 u. Gelieve uw deelname bekend te maken aan de bestuurstafel!

Tentoonstelling 'De vroegste munten' in Lakenhal 11-14 okt 2007

In het omkaderingsprogramma, n.a.v. de opening van het nieuwe Herentalse Cultuurcentrum 't Schaliken, zal onze vereniging een kwaliteitsvolle tentoonstelling inrichten in de historische Lakenhal op de grote Markt. Deze zal nauw aansluiten bij het openingsproject 'De Schepping'. Bezoekers kunnen er in een aantal vitrinekasten kennismaken met primitieve geldmiddelen en de vroegste munten van Grieken, Perzen, Kelten en Romeinen. Een doorlopende powerpoint-presentatie vertelt het verhaal van de oorsprong van het geld.

De bestuurstafel maakt zich klaar om de veiling op te starten, ... nog even wachten tot René weet waar hij zijn biednummer heeft gelaten ... ?

Clubactiviteit van zondag 12 augustus   Den Brasseur 8.30–12 u

Doorlopende aanwezigheid van 30 standhouders met 74 m. num. aanbod

11.20 u   aanwezigheidstombola   gratis voor aangesloten leden

- * gouden 10 Francs - Frankrijk   1907
- gouden miniatuurmuntje   14 karaat
- * zilveren 250 frank – 25 j Boudewijn (*sterrenrand) 1976
- * zilveren 50 frank, type schilden, Leopold III   1939

11.25 u   trekking lootjes-tombola   1 € = 1 lootje   5 € = 6 lootjes

- * gouden 10 Gulden, Wilhelmina - Nederland   1917
- gouden 2 ½ Pesos – Mexico   1945
- gouden miniatuurmuntje   14 karaat
- * zilveren 50 Francs – Frankrijk   1976
- * zilveren 10 Roebel, O. S. Moskou – CCCP   1978
- zilveren 5 Shillings, George VI – Zuid-Afrika   1952
- zilveren 3 Mark, Wilhelm II – Duitsland   1909
- zilveren 1 Korona, Ferencz Jozsef - Hongarije   1914

+ telkens een fles wit, Vin de Pays des Côtes de Gascogne – Mage 2002 geschonken door **Supermarkt Van Eccelpoel**, Lierseweg 20, Herentals

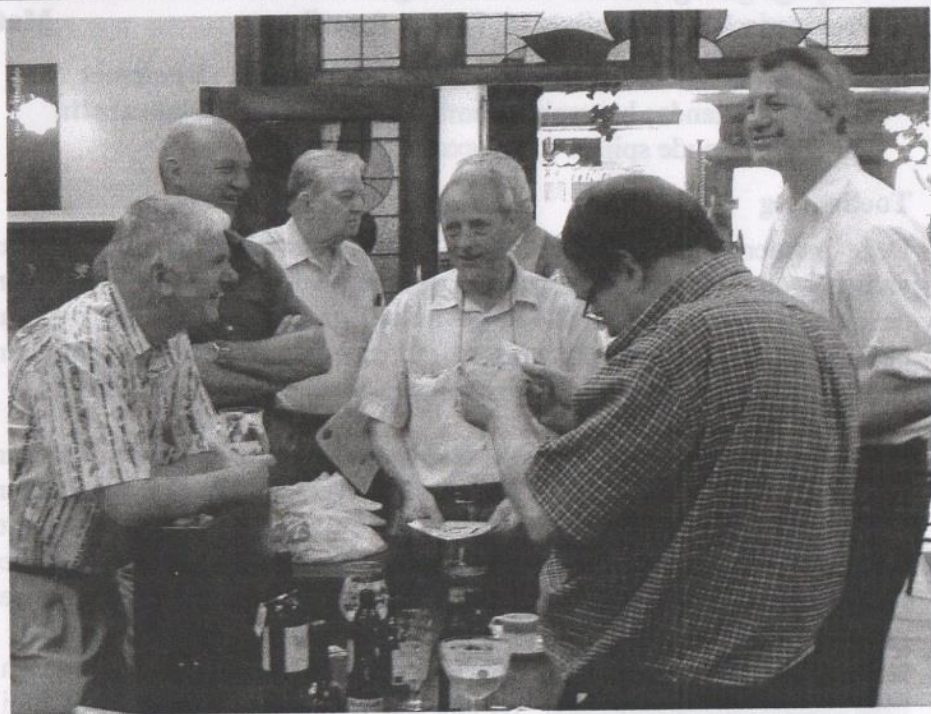
11.30 u   start van de maandelijkse veiling met een 60 loten

Reynders bestelt 160 miljoen extra munten

Minister van Financiën Didier Reynders gaat de Koninklijke Munt vragen om zo snel mogelijk nieuwe muntstukken van 1 en 2 eurocent te slaan. In totaal zullen er 160 miljoen munten geproduceerd worden. Liefst 90 miljoen daarvan zijn munten van 1 eurocent (50 milj) of 2 eurocent (40 milj). Reynders voldoet daarmee aan de vraag van de winkeliers, die vaak zonder de kleinste munten zitten. De redenen zijn dat klanten de muntjes niet of nauwelijks gebruiken en de handelaars hun prijzen niet afronden. Om dezelfde reden worden ook nieuwe muntstukken van 50 eurocent (5 milj), 20 eurocent (25 milj) en 5 eurocent (5 milj) besteld. De productie van de 90 miljoen bruine muntstukjes van 1 en 2 eurocent kost de Belgische staat 162.9 miljoen euro. (?!)

SuPr - Belang Van Limburg

Vrienden, een munt, een glas, een mop en een lach, ...
... ingrediënten van een geslaagde zondagvoormiddag in Den Brasseur.

De Kromstaart : is de volksnaam van een Vlaamse zilveren munt van 2 groot (of één stuiver) met een leeuw met gekromde staart op de voorzijde, ingevoerd door Jan zonder Vrees en vaak geïmiteerd.

Negen Brabantse mijten : of een Negenmanneke is de Brabantse volksnaam van een duit aangezien een duit toen 9 Brabantse mijten waard was (16de -17de eeuw). Een Negenmanneke was eveneens 6 Vlaamse mijten waard en in Vlaanderen werd deze duit dan een Zeskin genoemd.

Bracteaat : is geen volksnaam maar de wetenschappelijke naam voor geringwaardige zilveren of gouden muntjes uit de 12de eeuw, zo dun dat zij slechts éézijdig werden geslagen. Afgeleid van het latijnse 'bractea' of dun metaalplaatje.

De Krabbelaar : is de volksnaam van het 4-stuiverstuk van Karel V met in de beeldenaar de rijksadelaar met grote klauwen. Dit stuk werd ook 'de Vlieger' genoemd.

De Brijman : zilveren munt van 2-groot en werd uitsluitend in Maastricht geslagen rond 1382-83 door Johanna van Brabant en Wenceslas van Luxemburg. Op de voorzijde een staande man (brijman) gewapend met zwaard en schild. De naam zou afkomstig zijn van het franse woord 'braies' of broek, verwijzend naar de man in een broek afgebeeld i.p.v. in een kazuifel of tuniek.

Mat : afgeleid van het Spaanse werkwoord 'matar' of kapot maken, verwijzend naar in brokken geslagen zilver ('plata matada') ; nog bekend uit : "Heb je van de Zilveren Vloot wel gehoord ? De Zilveren vloot van Spanje ? Die had er veel Spaanse **matten** aan boord, En appeltjes van Oranje ..."

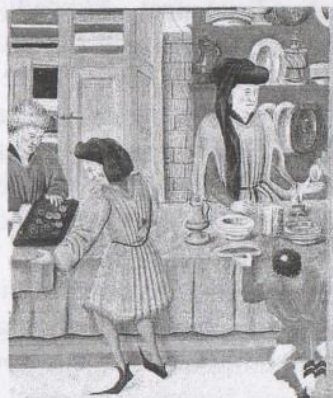

Achttienmanneke : of een oord of 18 Brabantse mijten

Bankroet : een woord afgeleid van het Italiaanse woord ‘bancarotta’ dat letterlijk betekent ‘gebroken bank’. Ons Nederlandse woord ‘bank’ komt van het Italiaanse ‘banca’ dat niets anders was dan de houten werkbank die in de Middeleeuwen door de geldwisselaars werd gebruikt. In die tijd waren de eerste bankiers zuivere geldwisselaars. Het waren vooral de Lombarden, en voornamelijk Piëmontezen, die in die tijd een rol speelden in het bankwezen. Deze Noord-Italiaanse geldwisselaars verspreidden zich vanaf de 12de eeuw over West-Europa wanneer de handel tussen de steden in de Nederlanden, zeg maar voornamelijk Vlaanderen enerzijds en Italië anderzijds, op gang kwam. Vaak hebben Vlaamse steden dan ook een ‘Lombardenstraat’. Later kregen zij in de steden een vergunning om een ‘tafel van lening’ of een ‘bank van lening’ te houden voor een periode van 10 of 15 jaar. Samen met de Joden, die wegens het kerkelijk renteverbod op deze geldmarkten ook actief waren, speelden ze een belangrijke rol als kredietverleners. Wanneer een geldwisselaar in gebreke bleef of, erger nog, vals speelde werd zijn tafel kapot geslagen, vandaar ‘**banca rotta**’ (later in 1 woord geschreven) of failliet. Ons Vlaamse woord ‘lommerd’ of pandjeshuis stamt eveneens af van ‘lombard’ of pandjes-huishouder.

Nog een toemaatje: **‘Een woekeraar, een molenaar, een wisselaar en een tollenaar, zijn de vier evangelisten van Lucifaar’.**

Willy Geets*

Eénmalige uitgifte van een penning in Vorselaar

60 Vurslars

Deze penning werd in 1982 uitgegeven door de Verzamelclub Vorselaar, dit in samenwerking met de gemeentelijke Katholieke Gehandicapten Vereniging. De penning (Mauquoy, 30 mm), kon dat jaar op 5 september bekomen worden op hun Nationale Ruildag, werd gemaakt op bestelling en op een bescheiden oplage. Nadien konden er geen meer worden bijbesteld want de matrijs werd vernietigd op de bewuste ruildag. Met de opbrengst van de penningverkoop werden o.a. 2 rolstoelen aangekocht en geschonken aan de gehandicaptenvereniging

vz – Vorselaarse kaak (schandpaal) **GEMEENTE VORSELAAR 1982**

kz – ‘2 wildemannen’, op een heideachtige ondergrond, houden het gekroond wapenschild van de gemeente Vorselaar **60 VURSLARS**

Oplage : gepatineerd brons : 3.000 ex. - zilver : 40 ex. - goud : 10 ex.

Ref. : Catalogus Gemeentepenningen van België, nr. 233 – Vorselaar

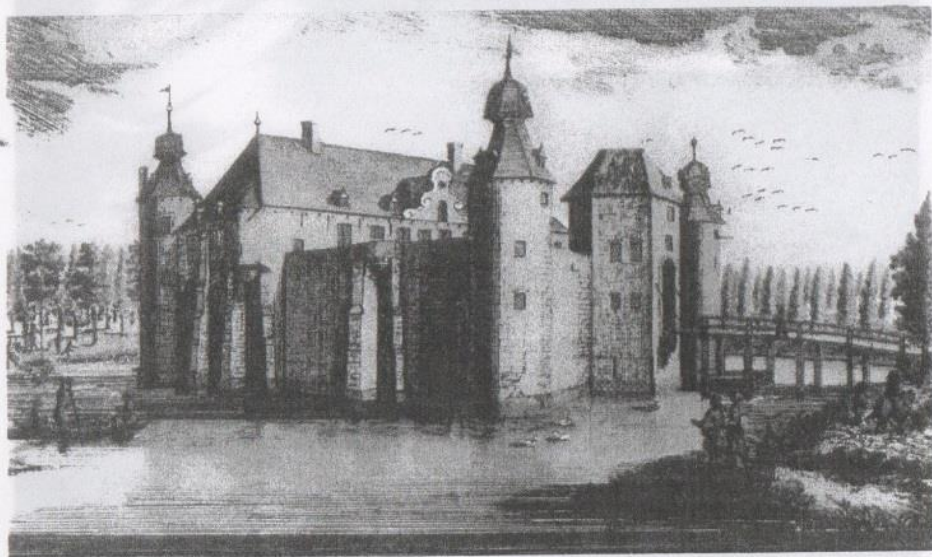
Vorselaar is één van de weinige gemeenten waar nog een ‘kaak’ of schandpaal staat. Misdadigers werden destijds ten schande aan de kaak vastgebonden (‘aan de kaak gesteld’). Het wapenschild dat er vroeger bovenop prijkte werd in de nasleep van de Franse Revolutie verwijderd. Tijdens de repressie, net na WO II, werd er voor de laatste keer van de schandpaal gebruikt gemaakt : de ‘zwarten’, collaborateurs met de Duitsers, werden er vastgebonden om uitgescholden en bespot te worden door de bevolking. Rond de kaak, in blauwe hardsteen, liggen 4 bollen, deze verwijzen naar de middeleeuwse ‘vierscharen’ of plaatselijke rechtbanken, én naar het vierendelen van de ter dood veroordeelden. De kaak draagt een datering, op de 2e bovenste band die geldt als oprichtingsdatum : 1 – 8ber 1759, te vertalen als 1 oktober 1759. Hij behoort heden ten dage tot de geklasseerde monumenten.

Het wapenschild van de kasteelheren van de Werve is sinds 1941, bij Koninklijk Besluit, ook het officieel gemeentelijk wapenschild.

De naam 'Vors-laer' betekent wellicht 'een onbebouwde vlakte, of open plaats in het bos'

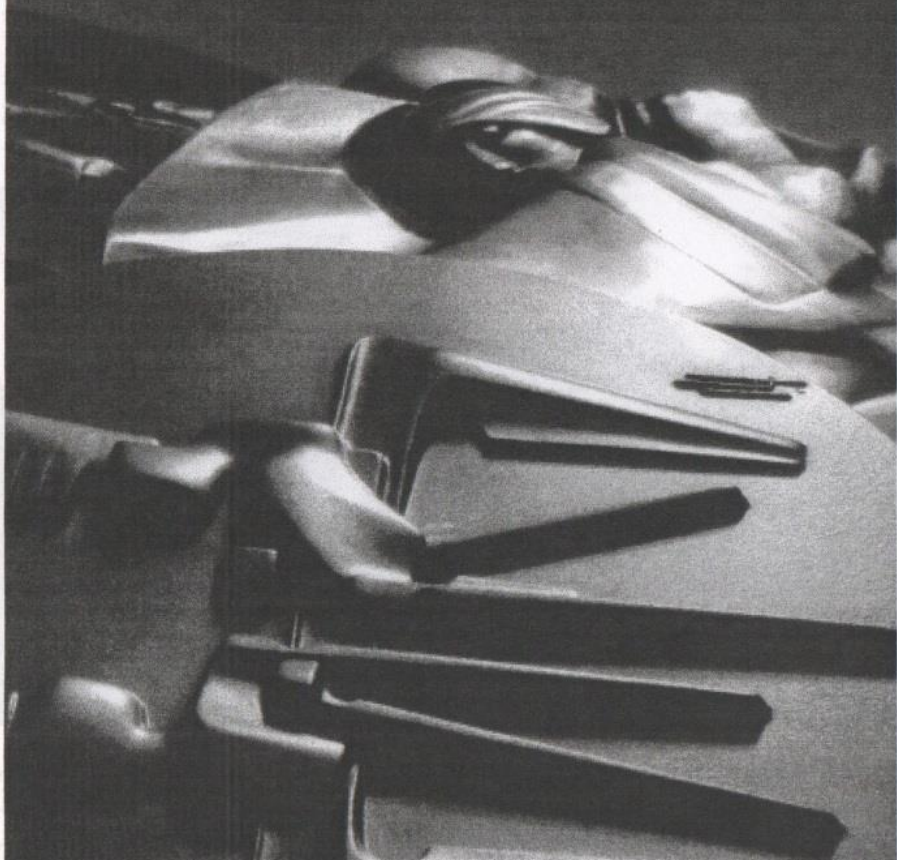
Vorselaar telt nu zo'n 8.000 inwoners, is gelegen in de 'stille Kempen' en wordt omringd door Herentals, Grobbendonk Pulderbos en Lille. In de middeleeuwen behoorde de Vorselaarse Sint-Pietersparochie aan het kapittel van Kamerrijk. Einde 13^e – begin 14^e eeuw kwam Vorselaar wereldlijk aan de Heren van Rotselaar, kasteleins van de hertogen van Brabant. Deze bouwden een imposante waterburcht nabij de weg Antwerpen–Turnhout, een onderdeel van de handelsweg naar Keulen.

In de 16^e eeuw kwam de heerlijkheid onder het bewind van Arenbergers, die meestal elders verbleven en het dorp lieten besturen via de drossaard. In 1716 werden dorp en kasteel verkocht aan Phillipe-Lodewijk de Pret, oud-burgemeester van Antwerpen. Diens dochter Annemarie trouwde met Karel-Philips van de Werve, lid van een belangrijk Antwerps geslacht, die in 1768 van keizerin Maria-Theresia de titel van graaf verkreeg. De familie van de Werve verbouwde het kasteel tot een smaakvolle waterslot in een uitgestrekt domein. De macht van deze familie werd gesymboliseerd in de kaak op het marktplein. **RuD**

MAUQUOY
MEDAL
COMPANY

Industrieweg 12 B-2280 Grobbendonk Belgium
m e d a l @ m a u q u o y . c o m
t e l + 3 2 (0) 1 4 5 0 7 9 1 0 f a x + (0) 1 4 5 1 7 8 8 1
w w w . m a u q u o y . c o m

Gerealiseerde prijzen

veiling 8 juli 2007

1	2.75	13	2.00	25	-	37	1.00	49	1.00
2	27.00	14	1.00	26	1.00	38	-	50	-
3	7.50	15	-	27	1.00	39	-	51	1.00
4	7.00	16	1.00	28	-	40	-	52	1.00
5	2.50	17	-	29	1.00	41	1.00	53	1.50
6	28.00	18	-	30	3.00	42	-	54	2.50
7	2.50	19	-	31	-	43	-	55	-
8	10.00	20	-	32	4.00	44	-	56	1.00
9	3.25	21	4.00	33	-	45	1.00	57	1.50
10	-	22	6.00	34	1.00	46	-	58	3.25
11	50.00	23	3.00	35	-	47	3.75	59	6.00
12	30.00	24	1.00	36	-	48	2.00	60	-

Veilingmodaliteiten

- elk lid kan loten binnenbrengen bij Koen, onze veilingmeester
- deze loten moeten vergezeld zijn van een lijst in 2-voud, met naam, adres, en rekeningnummer, een beschrijving van de loten en hun inzetprijs, deze lijsten worden samen gecontroleerd en afgetekend deze formulieren zijn te bekomen aan onze bestuurstafel
- elke bidder haalt tijdig vóór de veiling, op vertoon van zijn lidkaart, een biednummer af aan de bestuurstafel. Door dit nummer op te steken zal het bod automatisch verhoogd, het lot wordt toegekend aan de hoogste bidder
- het bod wordt verhoogd als volgt:
  - 1 – 5 € : + 25 cent
  - 5 – 10 € : + 50 cent
  - 10 – 50 € : + 1 €
  - 50 – 100 € : + 2 €
  - meer dan 100 € : + 5 €
- na afloop van de veiling kunnen de kopers, na contante betaling, hun loten in ontvangst komen nemen
- onmiddellijk hierna wordt afgerekend met de inbrengers
- de veilingkosten bedragen 5 % voor de koper en 5 % voor de verkoper
- niet-verkochte loten worden gratis teruggegeven

Veel succes !

34

39

40

41

nr	land	munt	kw	mat	inzet
34	Oostenrijk	Frans Jozef I	1858 V	F/ZF	Ag 15.00
35	St.-Helena	Britse Kolonie	1821	F	Cu 3.00
36	USA	1 Dollar (Morgan)	1884	ZF	Ag 10.00
37		1 Dollar (Peace)	1922	ZF	Ag 10.00
38	Venezuela	1 Bolivar	1960	FDC	Ag 2.50
39	medaille	Oorlogsmedaille	1914 - 18	ZF	AE 1.00
40		Gennotschap van de H. Franciscus Xaverius	1854	Pr	Zn 10.00
41	penning	Nederland		FDC	? 1.00
42		Oostenrijkse Nederlanden, inhuldiging Leopold II	1791	F/ZF	Cu 5.00
43		gemeentepening Vorselaar - 60 Vurslars	1982	ZF	AE 1.00
44	divers	doos met 100'den munten, vnl. Europees	19°-20° eeuw	div	div 10.00
45	set	België	FDC-set FR+VL	FDC	div 20.00
46	lot	lot van 230 Romeinse munten te determineren, lage kwal.		div	AE 1.00
47	biljet	België	20 francs	ZG	09-01-1919
48		België	5 francs	ZG	28-04-1938

nr	item	land	waarde	uitgifte	kwala	mat	inzet
49	biljetten	België	50 francs	20-12-1944	ZG	papier	1.00
50		Duitsland	1 Millionen Mark Bayer	1923	ZF	papier	1.00
51		Duitsland	20 Millionen Mark Aachen	20-07-1923	Pr+	papier	1.00
52		Gr.-Brittannië	British Armed Forces 5 & 10 P. (6 th ser)		FDC	papier	1.00
53		Laos	1000 Kip	1992	Pr	papier	1.00
54		Marokko	10 Dirhams	1970	ZF	papier	1.00
55		Nigeria	5 Naira	ZD	Pr	papier	1.00
56		Polen	100 Zlotych	09-11-1934	Pr	papier	1.00
57		Rusland	5000 Roebel	1992	FDC	papier	1.00
58		Slovenië	100 Tolarjev	15-01-1992	ZF+	papier	1.00
59		Syrië	10 Pond	1982	ZF	papier	1.00
60	biljetten	USA	10 cents Military Payment Cert. Ser 472		ZF	papier	1.00

50

58

div = divers
 Au = goud

ZG = zeer goed
 Ag = zilver

F = fraai
 AE = brons-koper

ZF = zeer fraai
 Cu = koper

Pr = prachtig
 Ni = nikkel

FDC = Fleur de coin
 ZD = zonder datum

16^e-eeuwse zegelmatrijs van Herentalse klooster 'Het-Besloten-Hof'

N° 1

Deze 16^e-eeuwse zegel toont de afbeelding van een Norbertijner-monnik (misschien wel de heilige Norbertus, stichter van de Orde der Norbertijnen en Norbertinnen zelf), in religieus gewaad, het hoofd met een kap bedekt, staand iets naar rechts in een gelobde cirkel. In de linkerhand houdt hij een kelk met de 3 spijkers van Christus' lijden, de rechterhand rust tegen zijn borst. Hoofd en voeten doorbreken de binnenste rand. **S . HORTI . CONCLVSI . MONASTERY . IN . HERENTALS**

Deze stempel, uitgevoerd in geel koper, bevindt zich thans in het Rijksarchief te Antwerpen doormeter 33 mm, dikte 3 mm, hoogte 33 mm.,

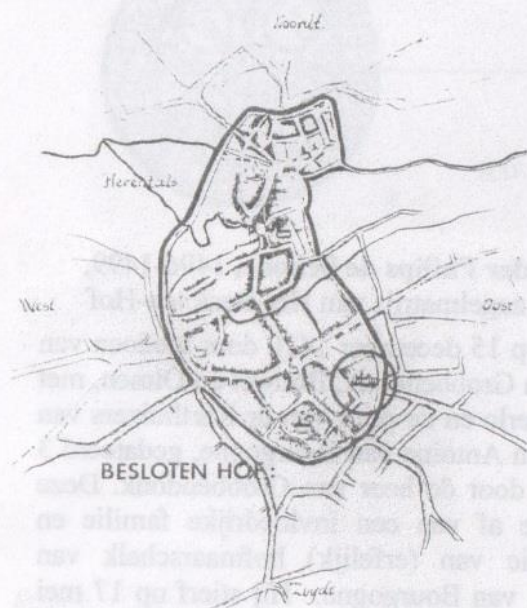
De stijl van deze zegel leunt zeer dicht aan bij de afbeelding op de gouden Philippusgulden, geslagen te Antwerpen voor Brabant, onder Philips de

Schone 1496-1499. De houding van de figuren, weergave van stoffen en kledij, hebben op het eerste zicht veel met elkaar gemeen. De munten van Philips de Schone (1494-1506), alsook de oudste munten van Karel V, dragen evenwel een legende met gotische karakters, terwijl het omschrift op dit sigillografisch kleinood is samengesteld met Romeinse letters. Deze werden, op munten, overwegend pas in de 2^e helft van de 16^e eeuw gebruikt

Vooraleer een kort historisch overzicht te geven van de betreffende religieuze orde, willen we uw aandacht vestigen op het wezenlijke contrast tussen het ruwe buitendeel van de stempel en de fijne uitvoering van de gravure zelf, die zich vertaalt in de fijne gelaatstrekken, als ware het een portret. Het is ook niet onmogelijk dat het de beeltenis betreft van de in die tijd zetelende prior van 'Het Besloten Hof'. Het zou dan gaan om Hendrik van Lysmello, een Tongerloose monnik die er toen de dienst uitmaakte en bekend stond om een reputatie van uitzonderlijke vroomheid en goedheid.

In 1498 werd gestart met de funderingen voor een nieuwe kloosterkerk. De inwijding ervan gebeurde op 25 mei 1510 met veel pracht en praal. Petrus, abt van de Premonstatenzerorde, en Jean Geerts, abt van Tongerlo, zaten de rijkelijke ceremonie voor. Het religieuze oord en haar vrome inwonsters konden zo'n 150 jaar genieten van een zekere rust. De godsdiensttwisten van de 16^e eeuw verstoorden echter ook de rust binnen de Herentalse kloostermuren. Vanaf 1566 leed ook Het-Besloten-Hof erg onder de gewelddadigheden van de beeldenstormers ; vanaf 1580 werd de situatie nog dramatischer toen de protestanten in de hele regio het voor het zeggen kregen. De kloosterzusters raakten verspreid, hun bezittingen in beslag genomen en geplunderd.

Op het Herentalse stadsplan van 1558, is te zien hoe het klooster van **Het-Besloten-Hof** omringd wordt door de wallen en de vesten, in de Z.O.-hoek van de stad.

Pas onder het bewind van Albrecht en Isabella kon het Herentalse vrouwenklooster zich reorganiseren en konden de witte Norbertijnenzusters terugkeren na vele jaren van afwezigheid. Ook de kerk werd gerestaureerd en op 17 juli 1606 weer met veel bombardie ingewijd. Denis Mutzaerts, een krijgsraadofficier van die tijd, heeft ons hierover belangrijke geschriften nagelaten en in een rapport aan Rome, waardoor deze tekst ons is bekend, spreekt Liévin Torrentius, bisschop van Antwerpen, lovenswaardig over de strikte toepassing van de St.-Norbertijnenregels door de Herentalse kloosterzusters.

Het-Besloten-Hof, dat zowel de beproevingen van de rumoerige 16e eeuw als de maatregelen ingevoerd door Jozef II, nog terug te boven was gekomen, ging definitief kopje-onder aan het geweld en de desastreuze uitwassen van de Franse Revolutie op het einde van de 18e eeuw.

Vertaling : Sceau-matrice du Couvent 'Het Besloten Hof' à Herenthals (1re moitié du XVI siècle) par le vicomte Baudouin de Jonghe.

De studie van deze stempel uit de 1e helft van de 16e eeuw, komt van burggraaf Boudewijn de Jonghe, notoir lid aan de Koninklijke Belgische Academie voor Archeologie, en werd reeds gepubliceerd (Fr) in 1896.

Zijn studie berust o.a. op :

- *Het Herenthalsch Klooster O.L.V. Besloten-Hof der Orde van Premonstreit.* – Waltman van Spilbeeck, Kanunnik aan de Abdij van Tongerlo

Met dank aan :

P. Pasmans, vz. Diest, voor het ter hand stellen van het origineel werkje
Zr. Godelieve, archiefbeheer Besloten-Hof, voor de aanvullende info
L. Van Dick, archivaris Abdij van Tongerlo, zijn bedenking is dat de afgebeelde figuur op de stempel apostel Johannes de Evangelist is.

Het-Besloten-Hof, nu in handen van de Zusters Franciscanessen, is op amper 100 m van het drukke stadscentrum, nog steeds een oase van rust. Een eenvoudige draai aan de kruk van de imposante kloosterpoort laat iedere bezoeker, op zoek naar een moment van onthaasting, toe om op de mooie binnenkoer even te verpozen. **RuD**

De 3e laureaat van de wedstrijd 'De Grootse Gentse Professor' was Gustave Magnel (° Essen 1889 - † Gent 1955).

Magnel behaalde in 1912 zijn diploma van Ingenieur Burgerlijke Bouwkunde aan de Gentse Universiteit. Vanaf 1922 gaf hij een vrije cursus over de berekening van het gewapend beton. Hij werd docent aan de Gentse Universiteit maar bleef zich concentreren op de berekening van gewapend beton en de toepassing ervan in grote constructies.

Magnel ontwikkelde een eigen voorspanningssysteem, gecommmercialiseerd onder de naam 'systeem Blaton-Magnel'. Het bracht een revolutie in de overspanning van grote ruimten. Voordien kon men grote gebouwen enkel realiseren door het invoegen van zuilen, zoals in kerken, ofwel door een overspanning in metaal eventueel samen met glas, zoals in Le Grand Palais te Parijs en Cristal Pallas te Londen.

De eerste grote toepassing van het systeem Blaton-Magnel was te zien in het Brusselse eeuweestpaleis, waar in 1935 een Wereldtentoonstelling plaats vond. Het gaf Magnel meteen een wereldwijde bekendheid. De grote zalen waren er overkoepeld met spanbeton, zonder ondersteuning. Het paleis, opgericht voor het eeuweest van de Belgische spoorwegen, werd trouwens afgebeeld op een **herdenkingsmunt van 50 frank**.

Ook heden wordt het systeem van de spanbeton nog volop toegepast, denken we maar aan grote evenementen- en sportzalen.

Nadat op het einde van de jaren 20 een serie spectaculaire ongevallen in de bouwwereld de publieke opinie in opschudding hadden gebracht, richtte Magnel in 1934, samen met Prof. E. François, het bureau SECO op, het Controle Bureau voor de Veiligheid van het Bouwwezen, oorspronkelijk 'Bureau Securitas' geheten. Magnel bleef zich tot aan zijn dood inzetten voor Seco. Bij het 20-jarig bestaan van het bureau werd hij gehuldigd door een medaille-uitgifte, gegraveerd door Geo Verbanck.

Professor Magnel overleed onverwacht op 5 juli 1955. Op initiatief van een Inrichtend Comité, opgericht door vrienden en collega's, werd op 13 oktober 1956 een plechtige Magnelherdenking gehouden. Na een bloemenhulde aan zijn graf, werd een bronzen plaat onthuld in het Laboratorium Magnel. Daarna volgde een academische zitting in de Aula van de Universiteit en werd een borstbeeld, eveneens vervaardigd door Verbanck, geschonken om in de Aula te worden geplaatst.

Alle inschrijvers op de huldiging ontvingen een herinneringsmedaille met dezelfde voorzijde als de vorige. De voorzijde-matrijs werd door het Bureau Seco in bruikleen gegeven. **Huguette Taymans**

OPGELET ! adreswijziging vanaf 20 augustus 2007 !

Fleur de Coin Munten & Medailles

Lea Vandenbruwaene
Sint-Annastraat 101 te 9000 Gent

tel. 09-2333138
fax 09-2259397
info@fleurdecoin.be
www.fleurdecoin.be

Valsemunters drukken 300 miljoen bankbiljetten

Het Nieuwsblad

7 landen in West-Afrika moesten al hun geld vervangen

Een netwerk van valsemunters heeft mogelijk 300 miljoen valse bankbiljetten van 10.000 CFA-franken vervaardigd die West-Afrika moesten overspoelen. De Banque Centrale des Etats de l'Afrique de l'Ouest was hierdoor verplicht om alle biljetten door nieuwe te vervangen. De zaak werd in België ontdekt.

Het alarm werd op 12 juni 2002 gegeven door het Brussels wisselkantoor Munters, één van de weinige die CFA-franken, de munt in heel wat landen van West-Afrika, bij ons mag wisselen. Een Fransman had 3 maanden eerder 3 miljoen CFA (omgerekend 4.500 euro) verkocht die het wisselkantoor op zijn beurt aan een lid van de ambassade van Senegal had doorgespeeld. Maar in zijn thuisland werd de man wegens valsemunterij opgepakt. Het Brusselse wisselkantoor had nochtans alle biljetten getest en niets verdachts gemerkt.

De Franse verkoper werd samen met een vriend opgepakt. Zij hadden de valse CFA-biljetten van 10.000 gestolen bij één van de kopstukken van het netwerk vervalers in Parijs. Terwijl de 2 Fransmannen door de Brusselse speurders werden ondervraagd, belde wisselkantoor Munters de politie op dat ook bij hen een vrouw valse CFA-biljetten had binnengebracht, afkomstig van de verantwoordelijke van een Afrikaanse vzw in het gebouw dat haar man verzorgde. In september werd ook een Duitser met valse biljetten betraapt.

Voor de speurders was het vrij snel duidelijk dat de valse biljetten van 10.000 CFA-franken van eenzelfde bron afkomstig waren. Een bron die valse biljetten van zo'n goede kwaliteit kon maken, dat ze de gewone proeven van deskundigen konden doorstaan. Tal van beveiligingsmechanismen waren immers ook in de valse biljetten opgenomen. Ze waren bijvoorbeeld op echt bankbiljettenpapier gedrukt. Ze bevatten een zilveren veiligheidsdraad die onder een bepaalde lichtinval zichtbaar werd. Het watermerk vertoonde slechts een lichte afwijking met dat van een echt biljet, een verschil dat slechts opgemerkt kon worden tijdens een vergelijkende test. Een vals biljet doorstond probleemloos de proef met ultraviolet licht.

Sloveense drukkerij

En toch waren er enkele haperingen, die de bende uiteindelijk fataal zijn geworden. De druk gebeurde met offsettechnologie, niet met de speciale veiligheidstechnieken. In het biljet ontbrak daardoor de vermelding van de 7 landen (Benin, Togo, Mali, Senegal, Burkina Faso, Ivoorkust en Guinea Bissau) die deze biljetten gebruikten, een vermelding die slechts met een microscoop gelezen kon worden. De nummering van de biljetten werd bovendien aangebracht met een ander cijfertype, dat experts deed denken aan de nummering van de Russische roebelbiljetten en de biljettenbandjes uit dat land. Daarom zijn de speurders beginnen uitkijken naar drukkerijen in het voormalig Oostblok en vonden die in Slovenië. De analyse van het papier bracht ze ook in die richting, meer bepaald bij de fabriek die het papier voor het officieel Sloveense geld maakte.

In Brussel werd in een garage een opslagplaats ontdekt met 300.000 valse CFA-biljetten van 10.000 frank. 'Aan de hand van de nummering kan de volledige productie op 300 miljoen stuks worden geraamd', zei substituut-procureur Frédéric Van Leeuw bij aanvang van het proces tegen de bende in Brussel op 11 juni 2007. De rechtszaak wordt op 11 september voortgezet.

Yves Barbieux

Volgende EGMP-ledenveiling op zaterdag 26 januari 2008

Leden kunnen nog tot 11 november interessante loten inbrengen om te worden geveild op de EGMP-veiling van 26 januari te Aalst.

Deze kunnen ingebracht worden via de voorzitter van de afdeling of bij Aimé Haeck, veilingmeester van het Genootschap, tel. 02-4661008.

za 4	EGMP Dendermonde–Kloksken, Het Keur, Dendermonde N.K. Hasselt – Cult. Centr. lokaal 2, Kunstlaan 5, Hasselt Eur. Verz.B.– 't Kapiteintje, St.-Kathelijnestr. 30, Brussel	12 – 17 u 13 – 17 u 8 – 11 u
zo 5	EGMP Leuven – Groenveld, Groenveldstraat 2, Heverlee EGMP ZW-VI.– Kartouchke, Ingelmunstersestr 8, Izegem AEN Couvin – Lycée Gouttier, rue Gouttier 11, Couvin Edelweissje – Sint Katarina, N.Cleynaertslaan 1, Hasselt	10 – 13 u 9 – 12 u 9 – 12 u 8.30-12 u
za 11	EGMP Antwerpen – Ruggehof, Fr. v Dijkstr. 46, Deurne AEN Nivelles– C. St-Gertrude, Faubourg de Mons, Nijvel Eur. Verz.B.– 't Kapiteintje, St.-Kathelijnestr. 30, Brussel	12.30-16u van 14 u 8 – 11 u
zo 12	EGMP Herentals - Den Brasseur, Bovenrij, Herentals AEN Mons– Café aux Brasseurs, Av. du Belian 1, Bergen	8.30-12 u 9 – 12 u
za 18	Eur. Verz.B.– 't Kapiteintje, St.-Kathelijnestr. 30, Brussel	8 – 11 u
zo 19	EGMP Mechelen–Hof Villers, Persoonshoek 9, Mechelen EGMP ZW-Vlaand – Willem Tell, Brugsestr. 20, Kortrijk Club des Collection. - Centr. Cult., Rue Haute, Gosselies	10 – 12 u 13 – 16 u 8.30-12 u
za 25	Eur. Verz.B.– 't Kapiteintje, St.-Kathelijnestr. 30, Brussel Achter Olmen – T.I. St-Jansberg, Weerterstwg., Maaseik	8 – 11 u 13 – 16 u
zo 26	EGMP Tienen – t Hoekske, Oude Leuvensestr. 93, Tienen meer info www.egmp.be	9 – 12 u

Wereldberoemd zelfportret Leonardo da Vinci
komt naar Koekelberg, nav. 50 jaar Verdrag van Rome

In de basiliek van Koekelberg wordt deze zomer
een tentoonstelling gewijd aan het leven en werk van

Leonardo da Vinci – The European genius

De tentoonstelling in de basiliek van Koekelberg
loopt van 18 augustus 2007 tot 15 maart 2008

Info 087 881000

www.expo-davinci.eu

BRASSERIE
"DEN BRASSEUR"

Bovenrij 50 - 2200 Herentals
tel. 014 231665

Brumunt uw partner voor uw collectie !!

Alle euromunten, Belgische munten, wereldmunten, ...
Benodigheden voor elke verzamelaar en de nieuwste catalogussen.

Bezoek nu ook onze website : www.brumunt.be

Brumunt - Hogeweg 16, B-8200 Brugge 2, België
gsm : 0478 362795 email : brumunt@telenet.be

MAUQUOY GROUP

Industrieweg 12 • 2280 Grobbendonk • Belgium • www.mauquoy.com

uit sympathie

café

't ZONNEKE

014 221878

Kerkplein 1, 2200 Herentals

Fleur De Coin

MUNTEN & MEDAILLES

aankoop – verkoop – veiling

Lea Vandenbruwaene

St-Annastraat 101, 9000 Gent 09-2333138 info@fleurdecoin.be
open : ma, di, do, zat 14-18 u / vrij 10-18 u www.fleurdecoin.be